

Envirasmus workshop handledning

ENVIRASMUS -bakgrund

- Även om fördelarna med Erasmus+resor är kända så har programmet också en negativ påverkan på miljön.
- Projektet som leds av 5 europeiska länder 2022-2024 ämnar att öka medvetenhet om vikten av hållbarhet när man reser. Det ska vara ett starkt stöd för yrkeselever som ska genomföra APL/praktik utomlands. Envirasmus innehåller information och verktyg som på ett pedagogiskt sätt syftar till att motivera elever att arbeta för ett grönare Erasmus+ samtidigt som det samlas in information om deltagarnas beteende för att mäta projektets resultat. Inga namn eller annan identifierbar information samlas in.
- Projektet kommer också att ta fram en websida och en app för ett hållbart Erasmus+, där elever och personal kan både upptäcka sin europeiska värdstad och bli mer miljövänlig.

Workshopens Mål:

- Workhopens 24 bilder är ett direkt resultat av projektet och syftet att "öka medvetenhet om vikten av hållbarhet före elevens Erasmus+ resa. Varje deltagare måste svara individuellt på frågorna även om workshop genomförs i grupp.
- Workshop med tillhörande enkäter och övningar syftar mot att låta deltagarna reflektera över sina hållbarhetsvanor, t.ex. återvinning, vatten-och energianvändning och val av produkter som man köper. Övningen är tänkt att på så sätt öka medvetenhet kring hållbarhetsutveckling och att förbereda dem inför sin resa och för framtiden.

HÄR hittar du länken till Envirasmus workshop

**Co-funded by
the European Union**

Envirasmus workshop handledning

Hur funkar det?

- För att navigera i workshop (PDF-format/ google slides) så kan lätt använda sig av den klickbara innehållsförteckningen. Annars är det bara att använda tangentbordets pilar och/ eller pekplatta som vanligt.
- Ämnen som berörs i workshopen: **koldioxidavtryck, avfall, energi-och vattenbesparing, färdmedel, nära- och säsongsodlade matvaror.**
- För varje ämne, får deltagaren en kort introduktion, uppgifter att genomföra och vidare tips på information. Tipsen är oftast youtube-videos eller appar som kan laddas ner.

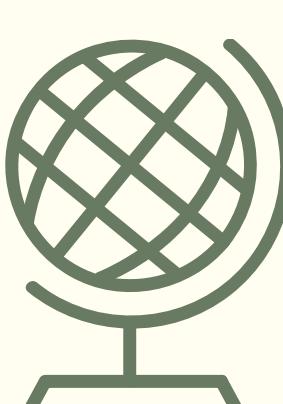

Enkäten som heter före mobilitet måste göras innan resten av workshoppen startas. Detta för att kunna få en baslinje att jämföra med när deltagaren har avslutat sin resa och gör den avslutande enkäten.

Man behöver också kontrollera att deltagaren laddar ner sin egen kopia av Envirasmus-workshop.

Vid slutet av workshop:

- ska deltagaren vara mer **medveten om sin egen livsstil och hur hen kan leva mer hållbart** med olika verktyg och alternativ.
- **Har du några synpunkter på hur workshoppen kan förbättras, kontakta Anna-Karin Berg:**
anna-karin.berg@dbgy.se, +46722-480121

Envirasmus workshop handledning

Workshopen i detalj:

Innehållsförteckning- bild 2 : Här finns allt länkat till de olika kapitlen och ämnena.

Enkät före avresa- bild 4 : Här finns länk till enkäten varje deltagare måste genomföra individuellt.

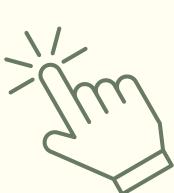
Inledning - bild 5-6 :

- En förklaring till varför det är så viktigt att leva hållbart och videolänkarna finns med för att ge enkla tips om hur man kan göra det. Både hemma och utomlands.
- **Klicka på handen för att ta reda på mer.**

Koldioxidavtryck- bild 7-8:

- Syftar till att medvetandegöra deltagaren om sin egen miljöpåverkan.
- Deltagaren ska klicka på kalkylatorn för att genomföra utvärderingen. Tar ca 10 min.
- **Handledaren behöver fråga deltagaren om resultat och att jämföra med andra i gruppen.** Resultatet ska också registreras i ett google-formulär.
Klicka på handen för att ta reda på mer om koldioxidavtryck.

Avfall - Bilder 9-11 :

- Förklaring till hur mycket avfall förorenar och vikten av att minska avfallsproduktion och även att återvinna dem.
- **Deltagaren -** ska hitta olika information om hur man återvinner i sin värdstad. 2 appar finns att ladda ner.
Handledaren - Behöver fråga deltagaren om sina sökresultat.

Energi & vattenkonsumtion - bilder 12- 14:

- Förklaring till varför vi måste vara medvetna om vatten-och energianvändning och att undvika fossila bränslen.
- Deltagaren - Hen behöver hitta olika sätt i vardagen att spara energi och vatten, både hemma och på arbetsplatsen. Några tips ges via videolänkarna.
- Handledaren - Behöver diskutera med deltagarna olika sätt för att bespara energi och vatten.

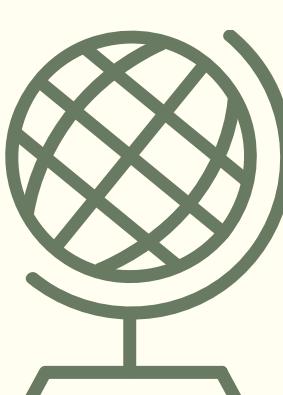
Färdmedel - Bilder 15-18 :

- Förklaring till hur olika val av färdmedel påverkar miljön.
- Deltagaren - Om hen redan känner till var hen ska bo och praktisera så uppmuntras hen att beräkna tidsåtgång till och från dessa platser genom att jämföra olika val av färdmedel.
Tanken är att medvetandegöra deltagaren om att det inte är alltför svårt att välja miljövänligare färdmedel. 2 appar föreslås.
- Handledaren - Måste fråga deltagarna om deras resultat och kan diskutera vilka val som är mest passande, gällande pris, land, avstånd och klimat. Även om deltagaren inte vet sitt boende och arbetsplats än så kan man jämföra mellan två fiktiva platser. Det är också ett sätt att orientera sig i den stad man ska bo i.

Närproducerad & ekologiska matvaror - Bilder 19-21 :

- Förklaring till varför närliggande och säsongsproducerade och ekologiska matvaror är att föredra.
- Deltagaren - Hen behöver hitta frukt och grönsaker som är i säsong i värdstaden under perioden hen ska vara där. De ska också försöka hitta olika marknader i närheten av sin bostad, om de vet var de ska bo. Det ges tips på hur hen kan leta efter marknader samt hur hen kan köpa mer miljövänliga matvaror samt undvika att slösa mat.
- Handledaren - behöver kontrollera och diskutera med deltagaren kring deras resultat.

Tips på hur man kan engagera sig - Bild 22-24: Vi hänvisar här vidare till Envirasmus hemsida samt 3 appar som föreslås och kan laddas ner om man är intresserad av att engagera sig och engagera andra i att leva mer hållbart. Till sist är det också jättetacksamt om man genomför en utvärdering av workshoppen. Tar endast 1-3 min att genomföra.

Introduction

Now that you have completed the questionnaire, you will begin the workshop !
But first, you'll find below 2 introduction videos before to start the workshop and get some tips.

[Tips to go Green](#)

[TOP 10 Eco-friendly Travel Tips](#)

BACK TO THE
MENU

click

Síðla æ Á] è Á@4! |æ Áçé} • dæ Á ãæ Á4! Áæ Á
* è Á! æ è Á! & @áæ è Á Á! |^•^} cæ Á} ^} É
†! Á Á! Á! ÚÖØ Á è Á4! Á! æ Á! Á!] è ÁBÁ
} ^æc Á! ^æ Á! c!] |æc Á! ||^! Á! ãæ É

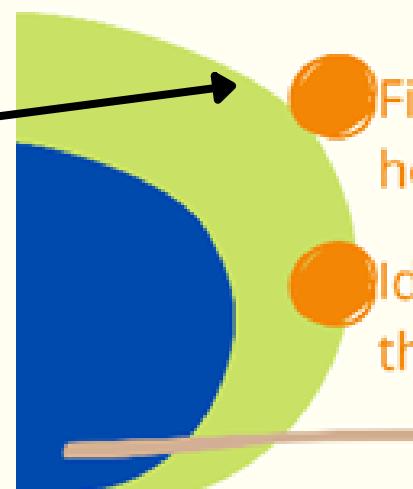
Síðla æ Á! á Á! ãæ Á! @4! |æ Á! @4! } ^ Á
| [{ { ^! Á! á Á! á ãæ \ Á! c! Á
} ^@! ||^! c! & } ^! ^ }

click

Wastes

How is waste recycling organized in your host city/country?

- Find ways to recycle where you will live in your host city.
- Identify the recycling symbols and colors of the different types of waste.

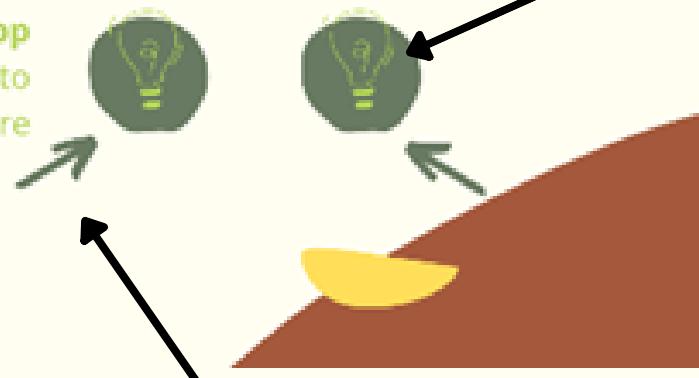
Transports

BACK TO THE
MENU

You can find all the informations on the public transports's website of your host city, but you can also use :

You can use Google Maps or download the App "City Mapper" or "Moovit" which would help you to find the best way to move in your host city and where to take and get off the bus.

click

Síðla æ Á! á Á! è Á! Á! |4! å! æ è Á
| [{ { ^! Á! á Á! á ãæ Á! Á!] Á
^! ^! Á! @! • ãæ Á! ^! á Á! { ! { c! } Á
] { Á! Á!] È

Pé! Á! Á! ^! Á! Á! á Á! [{ Á! ^! } á Á! è Á
} ^! à! Á! ^! Á! Á! Á! Á! Á! • Á! Á! è Á!
æ Á! æ Á! è Á! È

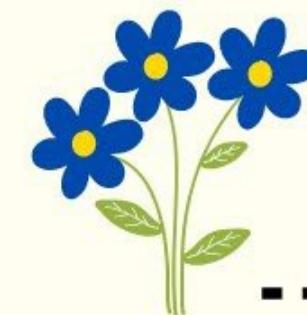
<}f'}f`} b\_Yb'lj`'9bj JfUga i g'k cf_g\ cd.

Co-funded by
the European Union

Co-funded by
the European Union

ENVIRASMUS

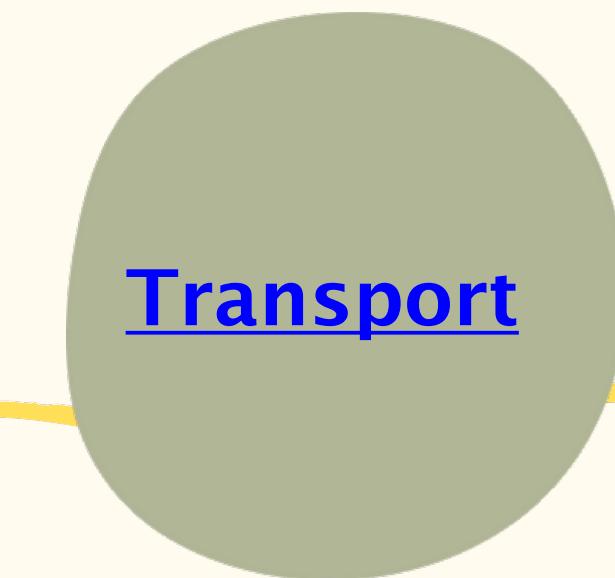
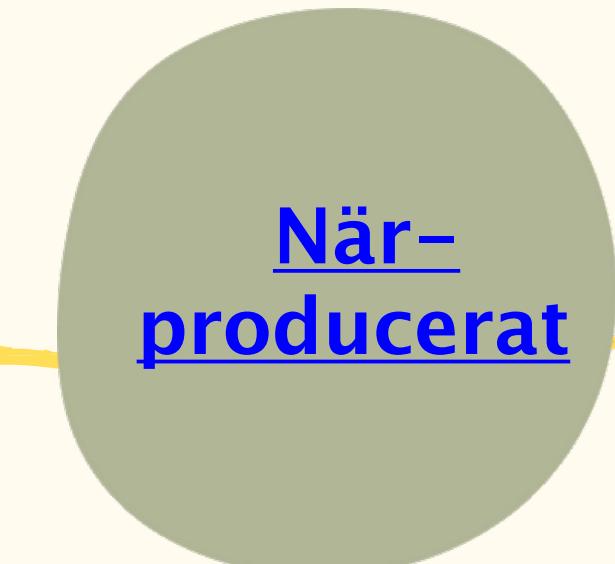
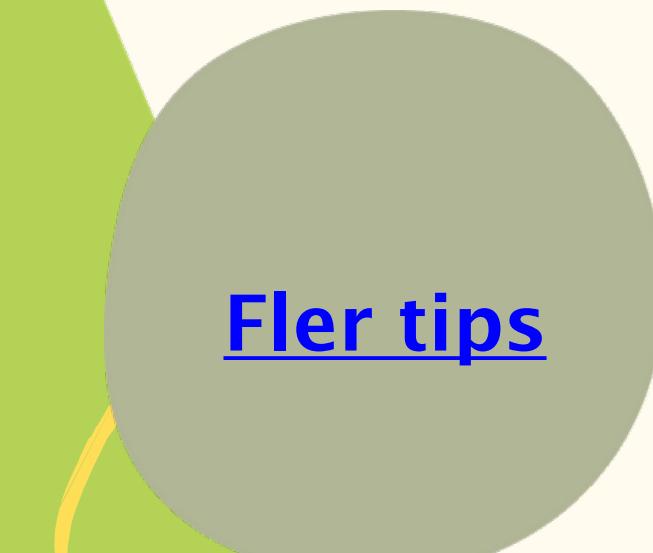
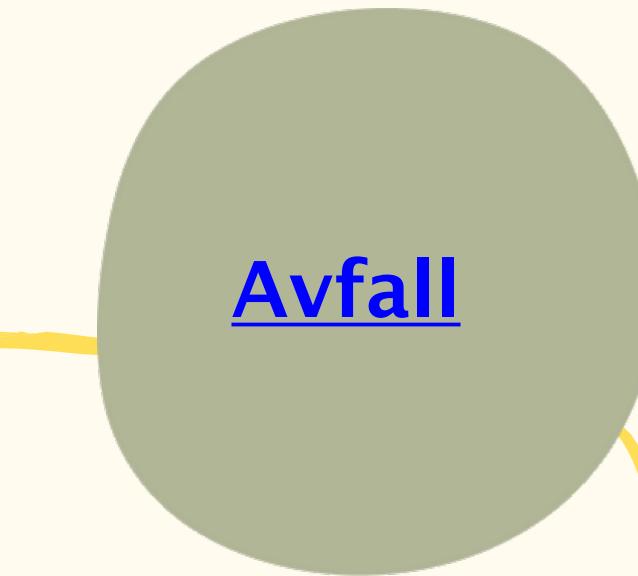
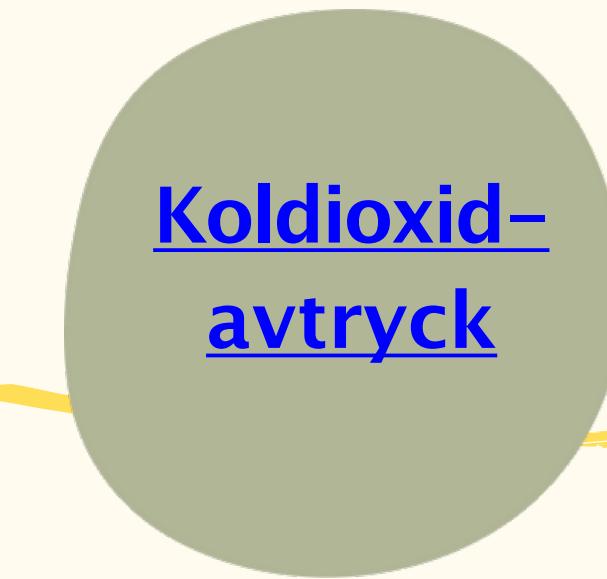
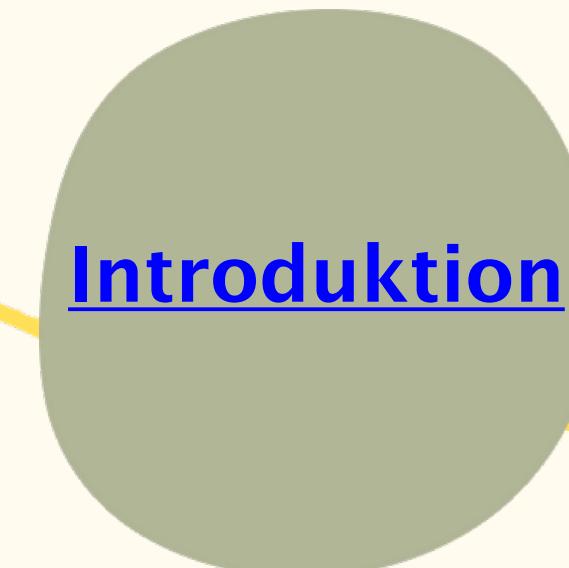
SUSTAINABLE ERASMUS MOBILITY IN VET

Workshop

Detta material är fritt att dela men berätta
om Envirasmus när du delar.

Innehåll

WORKSHOP FÖR EN HÅLLBAR RESA

GRATTIS!

Du ska snart resa iväg med Erasmus+!
Du kommer att lära dig en massa saker när du är
iväg och en av dessa saker är: Hur du kan leva
hållbart i värdlandet.

Välkommen till denna del av din resa som
heter: **ENVIRASMUS!**

För att läsa mer om Envirasmus, klicka [här!](#)

Enkät före avresa

Vi ska starta denna workshop med en enkät för att ta reda på vilka hållbara vanor du har. Det är viktigt att ta reda på hur du tänker kring hållbarhet.

Fyll i formuläret här, tack!

Varför är det viktigt att leva hållbart?

En hållbar livsstil menas med att vi mänsklor lever på ett sätt utan att skada framtida generationers möjligheter att leva på ett bra sätt.

Det betyder att inte slita på de resurser vi har eller använda sluta på dem. T.ex. att vi sparar energi och naturliga resurser och inte producerar för mycket avfall och förorenar.

**Denna livsstil minimerar negativ påverkan
samtidigt som vi förbättrar våra egna liv.**

[Tillbaka
till
Innehåll](#)

Introduktion

Nu när du har svarat på enkät är det dags att starta vår Envirasmus workshop!
Först, börja med att titta på dessa två youtube-filmer nedan.

[**Tips to go Green**](#)

[**TOP 10 Eco-friendly Travel
Tips**](#)

Koldioxidavtryck

Att beräkna sitt koldioxidavtryck är ett viktigt sätt att **förstå hur ens beteende påverkar den globala uppvärmningen.**

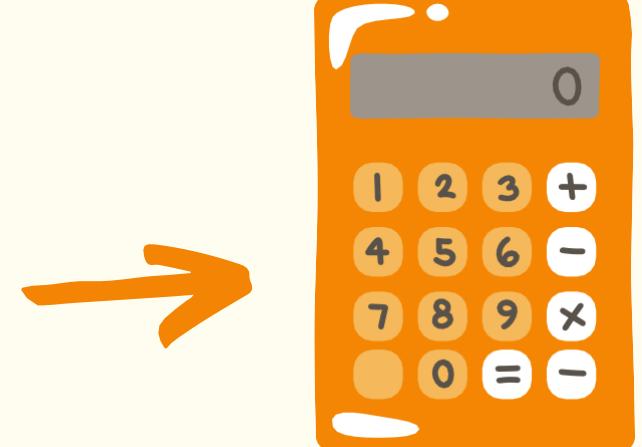
Ditt resultat kommer aldrig att bli helt "perfekt" p.g.a. en koldioxidavtrycksberäknare använder sig av standardvärdet som kanske inte helt kan anpassas till den plats man bor på.

Oavsett resultat, så är en koldioxidavtrycksberäkning ett mycket bra sätt att **öka sin förståelse kring sitt eget beteende och hur det påverkar miljön OCH hur du ska göra för att minska ditt koldioxidavtryck.**

Koldioxidavtryck

Ett koldioxidavtryck (carbon footprint) är den totala summan av växthusgaser (t.ex. koldioxid och metan) som bildas pga dina handlingar. T.ex. om du flyger eller åker bil ofta istället för tåg/buss/cykel.

Vad har du för koldioxidavtryck? Klicka på miniräknaren och se! Fyll i ditt koldioxidavtryck [här](#).

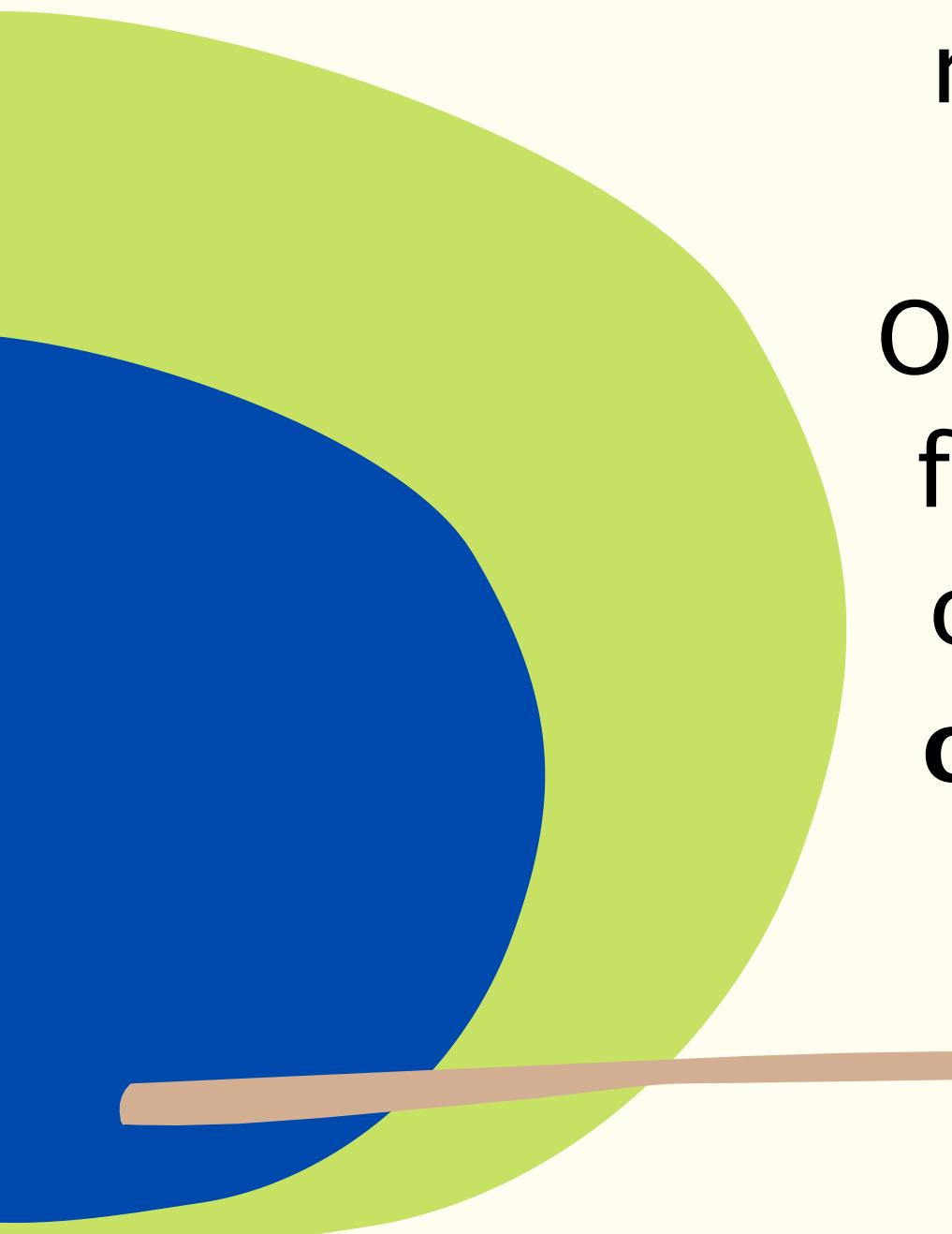

Jämför ditt resultat med någon annans i din grupp!

[Tillbaka](#)
[till](#)
[Innehåll](#)

Avfall

Avfall är en av huvudorsakerna till föroreningar. Därför är det viktigt att undvika att producera för mycket särskilt när det handlar om produkter vi köper.

Om detta inte är möjligt, måste länder undersöka förväntade miljöproblem kopplat till produktion och föreslå olika lösningar för **återuppsamling och återanvändning** men också att komma på hållbara lösningar för att avlägsna dem helt.

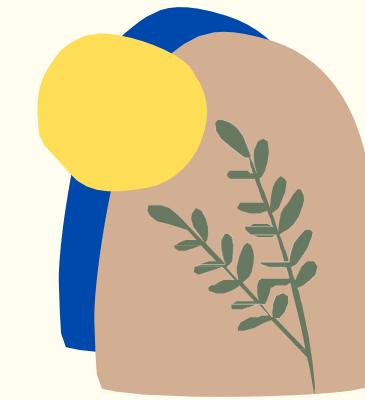
Avfall

Hur organiseras återvinning i den stad/ det land du ska resa till?

- Hitta sätt hur du kan återvinna i din värdstad/ ditt värdland
- Hitta hur återvinningsymboler och färger används i din värdstad/ ditt värdland.

[Tillbaka
till
Innehåll](#)

Avfall

Du kan alltid hitta hur återvinning går till på en stads officiella hemsida och genom olika appar.

Här finns en lista på olika återvinningsappar i några länder.

Ladda ner genom att klicka på glödlampan.

Frankrike – Montri

Italien – Junker

Spanien – CleanSpot

Slovenien – Recikliram.si

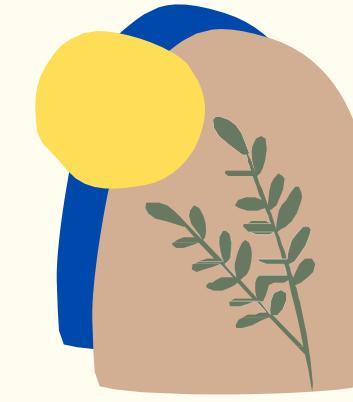

QUICK TIPS

- Återanvänd en produkt så mycket du kan innan du behöver slänga den.
- Undvik att köpa nya påsar om du har sedan tidigare som du kan återanvända.
- Köp produkter med lite eller utan förpackning.

Spara vatten & energi

[Tillbaka till Innehåll](#)

Den begränsade åtkomsten till vatten på vår planet, vattenförörering och klimatförändringar orsakar att vatten är en mycket dyrbar resurs som måste **hushållas klokt och sparsamt.**

Användning av fossila bränslen och spridning av växthusgaser kan begränsas. **Energikällor måste anpassas för att möta människors behov utan att skada miljön.**

Spara vatten & energi

[Tillbaka till Innehåll](#)

I bland de enklaste handlingar vara
de mest effektiva

Nämn 4 saker du kan göra för att minska
vatten- och energiförbrukning
(Hemma eller i skolan/ på jobbet)

Spara vatten & energi

[Tillbaka till Innehåll](#)

I nedan youtube-filmer kan du hitta fler tips:

Top 10 water saving tips

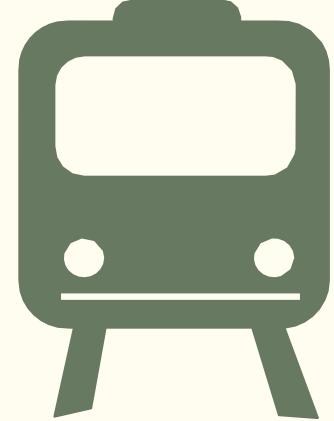

7 ways to conserve energy

QUICK TIPS   QUICK TIPS

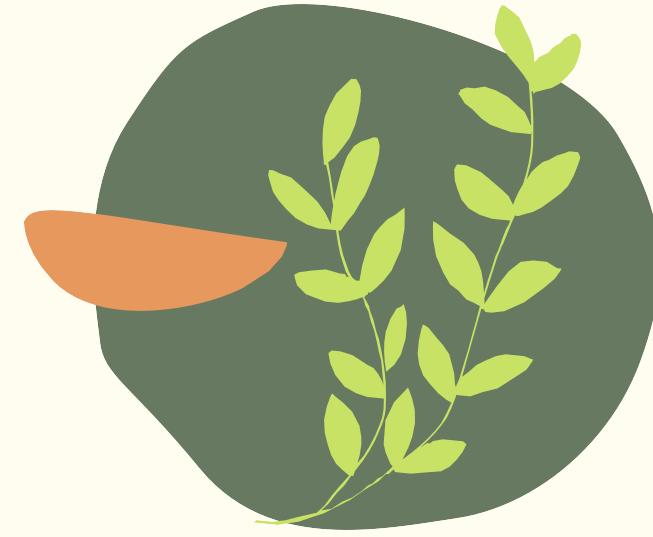
- Använd vattenkokare eller lägg locket på kastrullen när du kokar vatten. Det sparar energi och går snabbare.
- Använd det kalla duschkvattnet, innan det blir varmt, till att t.ex. vattna växter.
- Dra ut kontakten för mobil - och datorladdare, de drar fortfarande energi även när inte laddar din dator/ mobil.

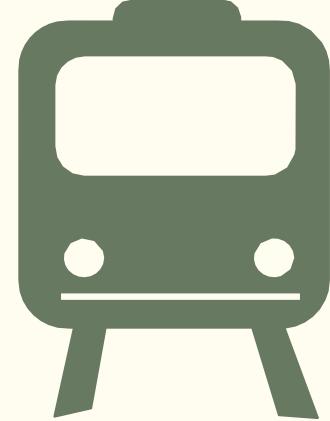
Transport

Förutom att orsaka koldioxidutsläpp och orsaka växthusgaser som bidrar till global uppvärmning, så påverkar det vår fysiska hälsa negativt.

Genom att försöka ta dig till olika platser med kollektivtrafik och genom att cykla och/eller gå så bidrar du till en bättre miljö och fysisk hälsa.

[Tillbaka till Innehåll](#)

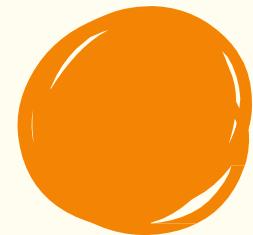

Transport

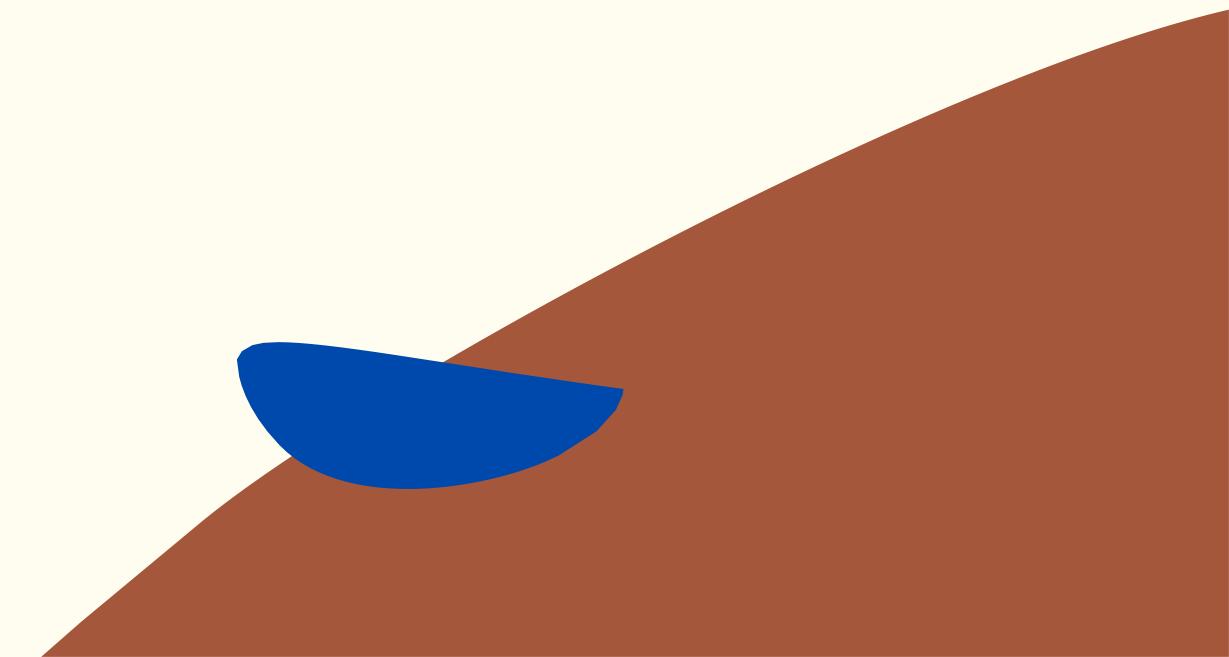

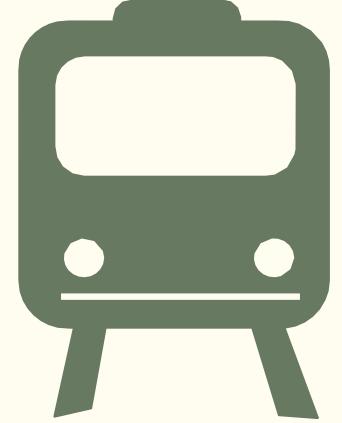
[Tillbaka
till
Innehåll](#)

**Undersök hur transportsystemet ser ut i
din värdstad.**

Hur lång tid tar det att ta sig från ditt
boende till din APL/praktikplats?

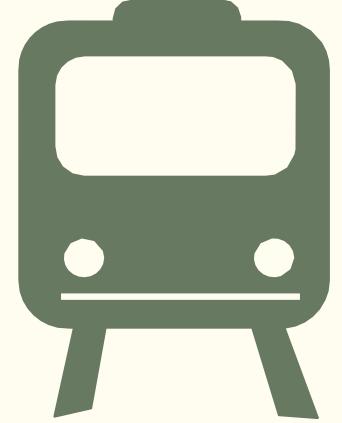
Transport

[Tillbaka
till
Innehåll](#)

I din värdstad, undersök vad det kostar:

- En enkelbiljett med kollektivtrafik.
- 30-minuter med hyrcykel.
- 1-månads buss/tågkort.

Transport

[Tillbaka
till
Innehåll](#)

Du kan hitta allt om kollektivtrafik på en stads/regions officiella hemsida.

Du kan också använda Google Maps eller ladda ner apparna: "City Mapper" eller "Moovit". Dessa hjälper dig att hitta lokala transportsystem där du befinner dig.

- Undvik att resa med bil (varje förbränd liter bensin ger 2.5 kg CO₂ i utsläpp. Gå, cykla eller använd lokaltrafik istället.)
- Undvik att resa med flyg, som är den största miljöboven. Om du måste flyga så klimatkompensera din resa.

QUICK TIPS

[MER INFO](#)

Närproducerad mat

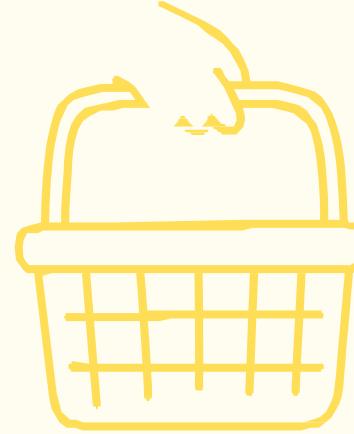
[Tillbaka till Innehåll](#)

Välj Närproducerat: Att välja lokala produkter motverkar negativ miljöpåverkan då det minskar transportsträckor. Det kan också hjälpa lokala, småskaliga jordbruk och företagare.

Välj Säsongsanpassat: Välj frukt och grönsaker efter säsong för att minska miljöpåverkan. De behöver t.ex. inte odlas i växthus som kräver energi för uppvärmning.

På EU-hemsidan [EUFIC](#) kan man hitta frukter och grönsaker/ EU-land.

[Tillbaka](#)
[till](#)
[Innehåll](#)

Närproducerad mat

Att köpa lokalproducerat behöver inte vara så dyrt som du tror!

Hitta lokala marknader/ affärer nära där du ska bo i värdlandet.

QUICK TIPS

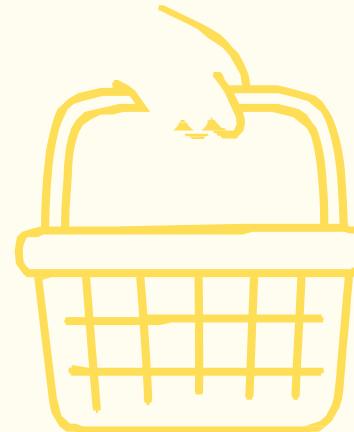
Dra ner på köttkonsumtion.

Kompostera nedbrytbart avfall, t.ex. mat. För metanet som produceras när vi inte komposterar bidrar faktiskt till 3% av EUs växthusgasutsläpp!

Ska du äta fisk, så köp fisk från hållbart fiske.

Närproducerad mat

[Tillbaka till Innehåll](#)

Du kan skriva in "local, organic market" i Google Maps för att undersöka vad som finns nära dig!

Här hittar du några appar som kan hjälpa dig när du handlar:

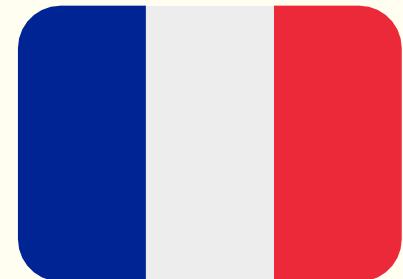
[**Open food facts**](#) : avkodar innehåll i olika matprodukter för att förstå vad de innehåller. T.ex. tillsatser, näringssinnehåll, sockermängd osv.

[**To Good to Go**](#) : en app där du kan köpa överbliven mat/ produkter från olika affärer och restauranger/ caféer i en stad.

Ta reda på mer...

För att tar reda på mer om hållbarhet i det land du ska besöka,
välja en av flaggorna nedan:

Frankrike

Italien

Slovenien

Spanien

Sverige

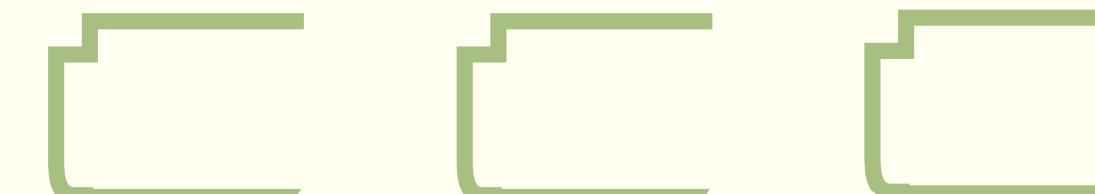

Europa

För att ta reda på ännu mer...

Känner du till hur modebranschen
påverkar miljön?

Fler tips

**För avsluta denna workshop så hittar ni fler förslag nedan
på hur man kan engagera sig.**

Mobil-Appar

[Earth Hero](#) : Mobilisera dig med andra människor som vill leva mer hållbart och motverka klimatförändringarna.

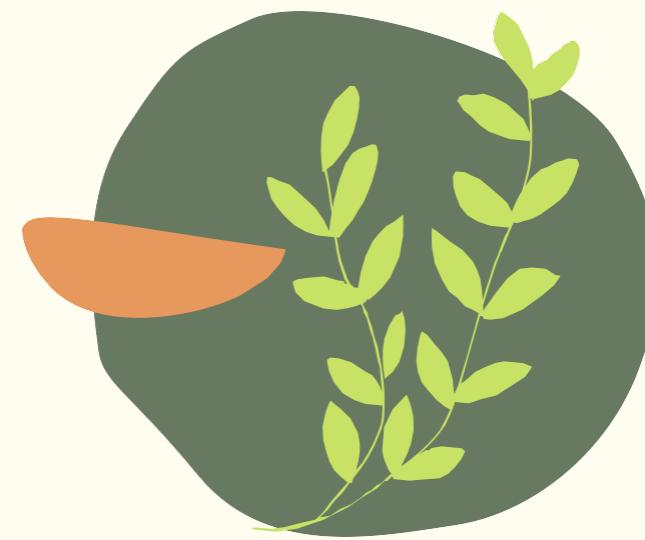

[Clear fashion](#) : värderar olika klädvarumärkens klimatpåverkan.

[Citizen Wave](#) : engagera dina vänner och kollegor i hur ni kan leva mer hållbart.

Tack för att du har genomfört Envirasmus Workshop!

Kontakta din lärare/ Envirasmus-utbildare för att få ditt Envirasmus-certifikat.

Vi är tacksamma om du också besvarar nedan enkät om hur nöjd du är med denna workshop.

Klicka [här](#)

Detta material är fritt att dela men berätta
om Envirasmus när du delar.

Co-funded by
the European Union